

CENTRUM BADANIA OPINII SPOŁECZNEJ

SEKRETARIAT
OŚRODEK INFORMACJI

629 - 35 - 69, 628 - 37 - 04
693 - 46 - 92, 625 - 76 - 23

UL. ŻURAWIA 4A, SKR. PT.24
00 - 503 W A R S Z A W A
TELEFAX 629 - 40 - 89

INTERNET

<http://www.cbos.pl>

E-mail: sekretariat@cbos.pl

BS/2/2005

BAZY NATO NA TERENIE POLSKI

KOMUNIKAT Z BADAŃ

WARSZAWA, STYCZEŃ 2005

PRZEDRUK MATERIAŁÓW CBOS W CAŁOŚCI LUB W CZĘŚCI ORAZ WYKORZYSTANIE DANYCH EMPIRYCZNYCH
JEST DOZWOLONE WYŁĄCZNIE Z PODANIEM ŹRÓDŁA

W ciągu ostatnich pięciu lat stosunek Polaków do członkostwa w NATO ulegał tylko niewielkim wahaniom; na ogół przynależność Polski do tej organizacji popierało w tym okresie dwie trzecie Polaków, a co dziesiąty był temu przeciwny. Jedna piąta badanych wyrażała obojętność i tylko nieliczni nie mieli wyrobionego zdania w tej sprawie. Wiosną 2002 roku - po ataku na Nowy Jork i podjętych w jego konsekwencji działaniach antyterrorystycznych - liczba osób akceptujących członkostwo Polski w NATO wzrosła do niemal trzech czwartych ogółu badanych (73%). We wrześniu 2004 roku¹ opinie respondentów na temat członkostwa naszego kraju w pakcie północnoatlantyckim były nieco bardziej przychylne niż w marcu. Poparcie dla przynależności Polski do NATO deklarowało dwie trzecie badanych (67%, wzrost o 4 punkty), natomiast co dwunasty wyrażał sprzeciw. O 6 punktów (do 17%) zmalał natomiast w tym czasie odsetek respondentów mających obojętny stosunek do naszego członkostwa w pakcie.

Tabela 1

Czy osobiście popiera Pan(i) przynależność Polski do NATO czy też jest Pan(i) temu przeciwny(a)?	Wskazania respondentów według terminów badań								
	II 1999	III 1999	II 2000	III 2001	IV 2002	XII 2002	V 2003	III 2004	IX 2004
	w procentach								
Popieram	60	67	63	63	73	64	71	63	67
Jest mi to obojętne	23	18	18	21	15	22	19	23	17
Jestem przeciwny	11	10	12	10	6	5	4	8	8
Trudno powiedzieć	6	5	7	6	6	9	6	6	8

Poparcie dla członkostwa Polski w NATO jest silnie skorelowane z zainteresowaniem, z jakim badani śledzą wydarzenia polityczne - im jest ono większe, tym silniejsza akceptacja naszej obecności w pakcie północnoatlantyckim.

¹ Badanie „Omnibus” przeprowadzono w dniach 17-21 września 2004 roku na liczącej 935 osób reprezentatywnej próbie losowej dorosłych Polaków.

Tabela 2

Zainteresowanie polityką	Czy osobiście popiera Pan(i) przynależność Polski do NATO czy też jest Pan(i) temu przeciwny(a)?			
	Popieram	Jest mi to obojętne	Jestem przeciw	Trudno powiedzieć
	w procentach			
Duże	90	5	3	2
Średnie	73	14	10	4
Nikłe, niewielkie	62	22	6	10
Żadne	47	27	9	18

Pytaliśmy również respondentów o ich stosunek do stacjonowania na terenie Polski wojsk innych państw NATO. W porównaniu z pomiarem ze stycznia 2004 roku nie zmienił się odsetek respondentów uważających, iż w Polsce powinny stacjonować wojska innych państw NATO. Wzrósł natomiast (z 42% do 49%) odsetek badanych przeciwnych obecności obcych wojsk na terenie naszego kraju. Co dziewiąty respondent (11%) nie miał wyrobionego zdania w tej sprawie.

Tabela 3

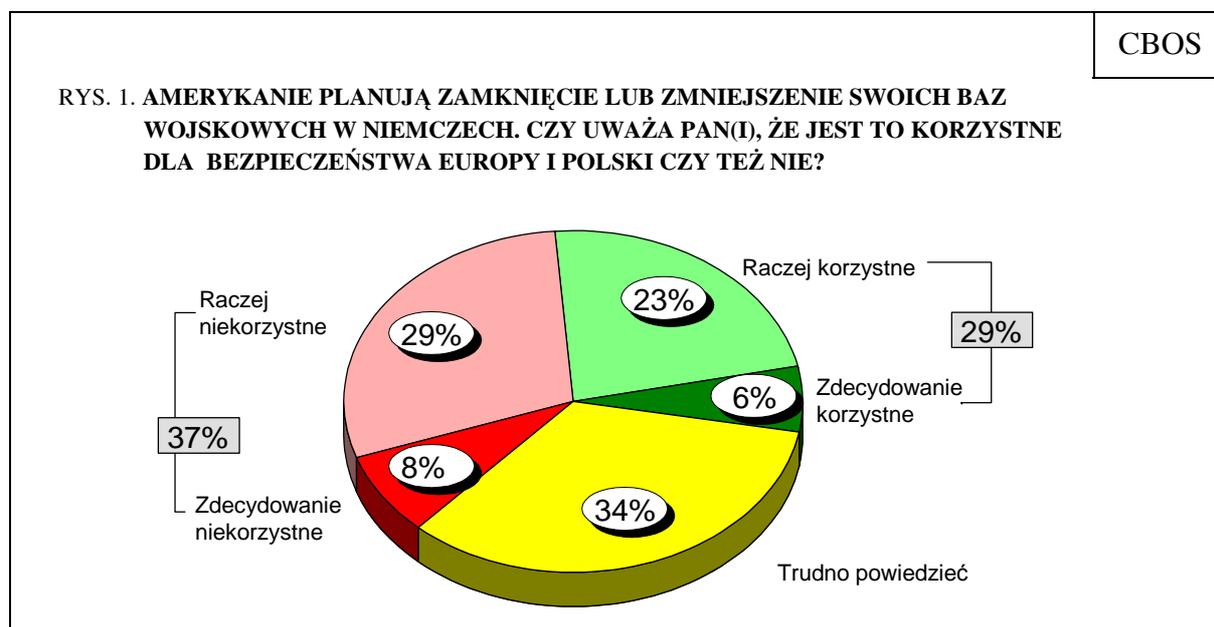
Czy uważa Pan(i), że w Polsce powinny stacjonować wojska innych państw NATO czy też nie?	Wskazania respondentów według terminów badań			
	II-III 1999	II 2000	I 2004	IX 2004
	w procentach			
Zdecydowanie powinny	8	9	12	15
Raczej powinny	24	26	28	25
Łącznie POWINNY	32	35	40	40
Raczej nie powinny	35	29	21	24
Zdecydowanie nie powinny	21	26	21	25
Łącznie NIE POWINNY	56	55	42	49
Trudno powiedzieć	12	10	17	11

Ponad połowa badanych (53%) popierających przynależność Polski do NATO zgadza się, aby na terenie naszego kraju stacjonowały wojska innych krajów członkowskich, natomiast ankietowani mający obojętny stosunek do naszej obecności w pakcie oraz jej przeciwnicy zdecydowanie sprzeciwiają się rozmieszczeniu obcych wojsk na terenie Polski (odpowiednio 69% i 84%).

Tabela 4

Czy osobiście popiera Pan(i) przynależność Polski do NATO czy też jest Pan(i) temu przeciwny(a)?	Czy uważa Pan(i), że w Polsce powinny stacjonować wojska innych państw NATO czy też nie?		
	Powinny	Nie powinny	Trudno powiedzieć
	w procentach		
Popieram	53	40	7
Jest mi to obojętne	18	69	13
Jestem przeciw	11	84	6
Trudno powiedzieć	6	43	51

Przewidywanie skutków, jakie może przynieść bezpieczeństwu Europy i Polski planowane przez Amerykanów zamknięcie lub zmniejszenie baz wojskowych w Niemczech, przysporzyło ankietowanym sporo trudności. Co trzeci badany (34%) nie umiał ocenić ewentualnych następstw takiej decyzji. Nieco więcej respondentów (37%) uważało, że byłoby to niekorzystne dla bezpieczeństwa naszego kraju, natomiast 29% dostrzegało w tym korzyści. Należy podkreślić, że niewielu ankietowanych wyrażało swoje opinie w sposób zdecydowany.

W kontekście ewentualnego wycofywania się Amerykanów z baz na terenie Niemiec mówi się od czasu do czasu o możliwości przeniesienia części oddziałów na terytorium Polski. W związku z tym poprosiliśmy respondentów o wyrażenie opinii na temat potencjalnego ulokowania w naszym kraju różnych amerykańskich obiektów wojskowych.

Tabela 5

Od dłuższego czasu mówi się o możliwości ulokowania amerykańskich baz i instalacji wojskowych w Polsce. Czy poparł(a)by Pan(i) założenie w Polsce następujących amerykańskich baz lub instalacji wojskowych:	Zdecydowanie tak	Raczej tak	Łącznie TAK	Zdecydowanie nie	Raczej nie	Łącznie NIE	Trudno powiedzieć
	w procentach						
- specjalistyczne radary umożliwiające kontrolę przestrzeni powietrznej w celu obrony przeciwlotniczej i przeciwrakietowej	27	33	60	13	15	28	11
- bazy wojskowe z niewielką liczbą żołnierzy i magazynów broni umożliwiające przerzut większej liczby wojsk w razie potrzeby	17	35	52	18	18	36	11
- instalacje przeciwlotnicze i przeciwrakietowe	18	29	47	20	20	40	13
- lotniska z amerykańskimi samolotami i lotnikami	14	25	39	26	24	50	12
- duże bazy wojskowe z pełnym personelem, uzbrojeniem i oddziałami wojsk	14	21	35	27	27	54	11

Rozmieszczenie w Polsce specjalistycznych radarów umożliwiających kontrolę przestrzeni powietrznej w celu obrony przeciwlotniczej i przeciwrakietowej popiera 60% badanych. Ponad połowa respondentów (52%) zaakceptowałaby bazy wojskowe z niewielką liczbą żołnierzy i magazynów broni, umożliwiające w razie potrzeby przerzut większej liczby wojsk. Więcej zwolenników (47%) niż przeciwników (40%) mają również instalacje przeciwlotnicze i przeciwrakietowe. Natomiast lotniskom z amerykańskimi samolotami i lotnikami sprzeciwia się co drugi badany (50%), a ponad połowa (54%) nie popiera rozlokowania w Polsce dużych baz wojskowych z pełnym personelem, uzbrojeniem i oddziałami wojsk.

Badani wyrażają zgodę na ewentualne rozmieszczenie na terenie Polski małych obiektów wojskowych ze specjalistycznym sprzętem, sprzeciwiają się natomiast lokowaniu dużych baz i lotnisk. Może się to wiązać z obawami, iż tak duże obiekty stałyby się zapewne celem ataków terrorystycznych².

★

★

★

Poparcie dla członkostwa Polski w NATO deklaruje dwie trzecie ankietowanych, mimo to wśród respondentów przeważa pogląd, iż wojska innych państw NATO nie powinny stacjonować na terenie naszego kraju. Opinie badanych na temat skutków wycofania wojsk amerykańskich z Niemiec są podzielone, jednak nieco więcej osób uważa, iż z punktu widzenia bezpieczeństwa Europy i Polski byłaby to decyzja niekorzystna. W razie przeniesienia z Niemiec do Polski części amerykańskich baz wojskowych ankietowani woleliby, aby były to niewielkie, specjalistyczne obiekty, a nie duże jednostki.

Opracowała
Anna GRUDNIEWICZ

² Por. komunikat CBOS „Opinie o ewentualnym rozmieszczeniu amerykańskich baz wojskowych na terenie Polski”, luty 2004.